

University of Groningen

What's Up, Theunis?

Piersma, Theun

Published in:
Vogelnieuws

IMPORTANT NOTE: You are advised to consult the publisher's version (publisher's PDF) if you wish to cite from it. Please check the document version below.

Document Version
Publisher's PDF, also known as Version of record

Publication date:
2010

[Link to publication in University of Groningen/UMCG research database](#)

Citation for published version (APA):
Piersma, T. (2010). What's Up, Theunis? Hoop. *Vogelnieuws*, 2010(3).

Copyright

Other than for strictly personal use, it is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

The publication may also be distributed here under the terms of Article 25fa of the Dutch Copyright Act, indicated by the "Taverne" license. More information can be found on the University of Groningen website: <https://www.rug.nl/library/open-access/self-archiving-pure/taverne-amendment>.

Take-down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Downloaded from the University of Groningen/UMCG research database (Pure): <http://www.rug.nl/research/portal>. For technical reasons the number of authors shown on this cover page is limited to 10 maximum.

What's Up, Theunis?

HET GLOBAL FLYWAY NETWORK IS EEN NETWERK VAN NAUW BIJ DE WERELDWIJDE NATUURBESCHERMING BETROKKEN WADVOGELONDERZOEKERS. HET RICHT ZICH OP DE TREKROUTES WAARLANGS STELTLOPERS ONGELOOFLIJKE AFSTANDEN AFLEGGEN. PROFESSOR THEUNIS PIERSMA, SUPERSPECIALIST OP DAT GEBIED, DOET IN DIT LOGBOEK VERSLAG VAN ZULK ONDERZOEK.

Hoop

Het is zesentwintig jaar geleden dat ik voor het laatst een lepelbekstrandloper zag. Dat was in het inmiddels ingepolderde estuarium van de Naktong Rivier in Zuid-Korea. Lepelbekstrandlopers waren al zeldzaam en toen ik ze daar op het wad zag foerageren met snelle zijwaartse snavelbewegingen – als waren het mini-lepelaars – was dat nieuws. In die tijd werden de meeste lepelbekstrandlopers in Zuid-India gezien. De Indiase steltloperbioloog S.A. Hussain riep bij onderzoek de hulp in van lokale vogelvangers. Op een dag kwam één van die vangers aanzetten met een versdoede lepelbekstrandloper. Ze hadden het vogeltje uit piëteit gedood, denkende dat het om een kleine strandloper ging waarvan de snavel was geplet.

Nu zijn het nog maar enkele honderden exemplaren die op de toendra in Oost-Siberië broeden. Dat er veel meer zijn geweest wordt gesuggereerd door het drama van de **Vega**, het schip waarmee de Zweedse ontdekkingsreiziger A.E. Nordenskiöld probeerde om via de Poolzee van Europa naar Azië te varen. Voor de kust van Oost-Siberië raakten ze vast in het ijs. Na een overwintering waren lepelbekstrandlopers de eerste vogels die in het voorjaar van 1880 bij de **Vega** verschenen. Er werden genoeg twintig grams vogeltjes geschoten om de bemanning van vers vogelvlees te voorzien.

Sinds het in 2004 duidelijk werd dat er van de 3000 broedparen in de jaren zeventig nog maar enkele honderden over waren, zijn teams onder leiding van Evgeny Syroechkovski en Christoph Zöckler op zoek geweest naar lepelbekstrandlopers, zowel 's zomers als 's winters. Zuid-India bleek niet langer een overwinteringsgebied, Bangladesh leverde niet veel op en Thailand, Vietnam en Maleisië evenmin. Zo kwamen ze terecht in Myanmar, beter bekend onder de oude naam Birma.

In januari 2008 en 2009 werd duidelijk dat er daar vele tientallen overwinteren, vooral in de Baai van Martaban. In januari 2010 werden onder 34.000 steltlopers 200 lepelbekstrandlopers geteld. Ook werd duidelijk dat de lokale vissers hun inkomen aanvullen met vogelvangst, waaronder lepelbekstrandlopers. Meer dan een kwart van de steltlopers wordt weggevangen, dus dat zal voor al die soorten een belangrijke doodsoorzaak zijn.

Toch gloort er ineens weer hoop voor misschien wel het gekste steltlopertje. De internationale natuurbescherming zou alternatieve inkomstenbronnen voor de vissers van Martaban kunnen genereren. Dan zal aan de ongebreidelde steltlopervangst snel een einde komen. Daar wordt nu aan gewerkt. Kunnen we gelijk die veldmensen uitleggen dat die platte snavel zo hoort.

Internationaal